

Klára Dostálová ministryně pro místní rozvoj

Datum

20.4.2020

Číslo jednací MMR-20051/2020-81 MMR-20378/2020-81

Vážený pane řediteli, vážená paní vedoucí,

na začátku dubna tohoto roku jste zaslali panu předsedovi vlády na Úřad vlády ČR a mně na Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen "ministerstvo") dopis ve věci připravovaných změn stavebního práva. Předseda vlády, pan Andrej Babiš, mě pověřil, abych na Váš dopis z pozice předkladatele návrhů stavebního zákona a souvisejícího změnového zákona odpověděla.

V dopise vyjadřujete obavy z připravovaných, zejména institucionálních změn stavebního práva a zároveň požadujete s ohledem na komplikovanou dobu ukončení prací na rekodifikaci stavebního práva. Požadujete, aby se vláda zaměřila pouze na dílčí úpravy stavebního práva, které dle Vašeho názoru mají obecnou podporu a u kterých není pochybnost o jejich pozitivních dopadech na všechny účastníky rozhodovacích a povolovacích procesů.

Vaše výhrady, resp. obavy beru na vědomí. Uvědomuji si, že projednat a prosadit takovou změnu současného stavu legislativy v oblasti stavebního práva je velmi složité a vyžaduje citlivé zvažování, zda navrhované změny a nalezené kompromisy povedou k hlavnímu zadanému cíli rekodifikace veřejného stavební práva, kterým je urychlení a zjednodušení povolování staveb. Podotýkám, že na dosažení tohoto cíle panuje ve všech fázích připravované rekodifikace veřejného stavebního práva jednoznačná celospolečenská shoda. K dosažení uvedeného cíle nevede podle mého názoru cesta přes dílčí úpravy v oblasti stavebního práva. Sdílím názor, že digitalizace plánovacích a rozhodovacích procesů na úseku stavební řádu a územního plánování může přinést do rozhodování více transparentnosti, předvídatelnosti a může tak zjednodušit a významně urychlit rozhodování o stavbách, avšak nikoliv beze změn navrhovaných v rámci rekodifikace veřejného stavebního práva.

K Vašim výhradám k navrhovaným institucionálním změnám bych ráda sdělila následující:

Ministerstvo připravilo návrh nového stavebního zákona, který jednoznačně sledoval zadaný cíl "jeden úřad – jedno povolení – jedno razítko", na podkladu věcného záměru schváleného vládou 24. 6. 2019.

Ministerstvo v rámci věcného záměru stavebního zákona navrhlo úplné vyčlenění agendy územního plánování a stavebního řádu ze spojeného modelu právě proto, že jiným způsobem nelze požadovaného cíle jedno území – jeden stavební úřad (tj. integrace stavebních úřadů), jedna stavba – jedno razítko (tj. integrace dotčených orgánů) v současném modelu přenesené působnosti dosáhnout.

Na základě obdržených připomínek z meziresortního připomínkového řízení proběhla intenzivní jednání a práce na úpravách stavebního i změnového zákona a dohadování kompromisů, které jsou u tak rozsáhlé právní normy pro dosažení rozumné společenské shody nezbytné. Realizace navrženého modelu státní stavební správy s ohledem na časovou naléhavost, s kterou je nutné provést rekodifikaci stavebního práva, a to již v době před současným stavem, vyžadovala významnou participaci územních samospráv při její realizaci. Zejména ze strany územně samosprávných celků však byl s předloženým návrhem vysloven nesouhlas, a proto za účelem vypořádání tohoto zásadního rozporu proběhlo jednání za účasti předsedy vlády, předsedy Svazu měst a obcí, ministra vnitra a ministra kultury, na kterém bylo dosaženo kompromisního řešení v podobě předloženého modelu stavební správy kombinující přímý výkon státní správy na úrovni státu a krajů a přenesené působnosti na úrovni obcí. Obdobně pak bylo dohodnuto na základě jednání s představiteli jednotlivých rezortů ponechání vybraných dotčených orgánů mimo státní stavební správu.

Abychom snížili počet vydávaných razítek na absolutní minimum, přistoupilo ministerstvo k systému vydávání tzv. koordinovaného vyjádření krajským stavebním úřadem, které v sobě zahrne všechna vyjádření integrovaných dotčených orgánů. Důležité je, že současné výrazně komplikované vztahy mezi orgány státní správy již nebude koordinovat stavebník, ale bude toto svěřeno státní stavební správě. Koordinované vyjádření současně napomůže odstranit dnes často nastávající situaci vzájemně protichůdných úzce zaměřených jednotlivých stanovisek dotčených orgánů a zajistí koordinaci stavebních záměrů v území s ohledem na ponechání části povolovaných stavebních záměrů na úrovni obcí v přenesené působnosti.

Navržený systém stavební správy přinese v komunikaci stavebníka s orgány veřejné správy značné zjednodušení už jen prostým snížením počtu orgánů, se kterými bude stavebník muset projednávat svůj stavební záměr. Zjednodušení procesu povolování na jednostupňové řízení a digitalizace celého procesu společně se zavedením systémů elektronických evidencí úkonů a projektových dokumentací pak výrazně zrychlí způsob předávání informací mezi jednotlivými organizačními složkami stavební správy a dotčenými orgány a tím i celý proces povolování stavebních záměrů.

V kontextu výše uvedeného musíme současně odmítnout, již opakovaně, Vámi citované závěry dopadové analýzy Ministerstva vnitra z hlediska reorganizačních nákladů i dopadů na fungování státní stavební správy. Paralyzace systému stavební správy na 12-18 měsíců je pouhou fabulací. Ministerstvo vnitra v dopadové situaci uvažuje pouze negativní scénář "paralyzace systému stavebních úřadů" se ztrátou 204 mld. Kč v prvních 18 měsících fungování státní stavební správy, proti kterému však ministerstvo navrhlo několik opatření. Předně jde o harmonizaci přípravy rekodifikace stavebního práva s digitalizací územního plánování a stavebního řízení, dále budou zřízeny obslužné agendy a zázemí státní stavební správy v předstihu. Při dodržení těchto opatření je přínos nového stavebního zákona včetně jím navrženého institucionálního modelu vyčíslen na 7,1 mld. Kč/rok. Tyto přínosy vyplývající ze zkrácení povolovacího procesu dopadová studie vůbec neuvažuje.

Z hlediska počátečních nákladů na zřízení státní stavební správy pak významný rozdíl mezi náklady vyčíslenými ministerstvem a náklady uvedenými v dopadové studii spočívá pouze ve výstavbě nových administrativních budov a spisoven, který je ovšem také pouze fabulací Ministerstva vnitra. Pokud tento náklad vyčíslený v dopadové studii na 28,6 mld. Kč vypustíme, jsou jednorázové náklady na zřízení státní stavební správy odhadnuté Ministerstvem vnitra velmi podobné nákladům uvedeným ministerstvem (2,2 – 2,7 mld. Kč vs. 2,3 – 3,1 mld. Kč).

Na závěr bych ráda vyjádřila přesvědčení, že úpravy návrhu stavebního a změnového zákona provedené v rámci vypořádání obdržených připomínek a po mnoha jednáních s připomínkovými místy pomohly k dosažení podstatně širší shody nad aktuální podobou návrhu změn stavebního práva i souvisejících právních předpisů a povedou k výše zmíněnému cíli. I přes momentální složitou situaci nehodláme práce na rekodifikaci veřejného stavebního práva ukončit ani přerušit.

S úctou

Vážený pan Daniel Vondrouš, ředitel Zeleného kruhu Asociace ekologických organizací a

1, Pan

Vážená paní Petra Kolínská vedoucí projektu "Měníme klima v legislativě" Zelený kruh Asociace ekologických organizací

Na vědomí

Úřad vlády ČR, Oddělení kanceláře předsedy vlády